

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Kavramsal Çerçeve

Yeni Nesil Kooperatifler Topluluğu

Dijital Platform Tasarım Çalıştayı Çıktıları

Arka Plan

[Genç İşi Kooperatif](#), [Türkiye Milli Kooperatifler Birliği](#) ve İtalya Ulusal Kooperatifler ve Mütüeller Birliği [Legacoop](#)'un uluslararası kalkınma işbirliği teşkilatı [Haliéus](#) ortaklığında, AB desteğiyle, "Yeni Nesil Kooperatifler Topluluğu" eylemini yürütmektedir. Eylem, karar alma süreçlerine demokratik katılımı geliştirmek için yeni nesil kooperatiflerin işletme yapılarını ve ağ oluşturma kapasitelerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, (1) yeni nesil kooperatiflerin envanterini çıkarıp bir araya getiren veri tabanı ve dijital bir platform hazırlanacak, (2) demokratik katılım kapasitelerini geliştirmek için ulusal çalıştay düzenlenecek ve (3) oluşturulacak çalışma grupları ile üç yıllık eylem planı hazırlanacaktır.

"Yeni Nesil Kooperatifler Topluluğu" projesi 5 Temmuz 2021'de yaptığı [başlangıç çalıştayı](#) ile Türkiye'deki "Yeni Nesil Kooperatifler" in ayırt edici özelliklerini, müşterek ihtiyaçlarını ve nasıl bir topluluk tasarımının bu ihtiyaçları giderebileceğini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalıştayda ifade edilen [ayırt edici özellikler](#) bir anket marifetiyle teyit edilmiş ve yayınlanmıştır.

Proje ekibi, yeni nesil kooperatiflerin işbirliği ve savunuculuk yapmalarına imkan tanıyacak dijital platformun birlikte tasarlanması amacıyla 15 Ekim 2021'de bir tasarım çalıştayı düzenlemiştir. Çalıştayda dijital platformun işlev, tasarım ve içeriği müstakbel kullanıcıları ile istişare edilmiştir. Genç İşi Kooperatif ve Albatros Bilişim Kooperatifi Girişimi tarafından kolaylaştırılan çalıştayın çıktıları, dijital platformun içerik ve işlevini doğrudan belirleyici olacak ve kullanıcı kooperatiflerin beklentilerini ve ihtiyaçlarını tasarıma yansıtmaya imkan verecektir.

Çalıştay Çıktıları

İşlev

- Dijital platformun hedef kullanıcı kitlesi, proje kapsamında ayırt edici özellikleri çalıştay ve teyit anketi yoluyla belirlenen yeni nesil kooperatifler olacaktır. Ancak dijital platformun ön yüzü (landing page) kamuya açık tutulacaktır.
- Platformda (1) kooperatiflerin kendi arasında, (2) kooperatifler ile bireyler arasında, (3) platform ve bireyler arasında farklı ve çoklu ilişkilenebilir yapılar oluşturulabileceği ifade edilmiştir.
- Platformu kullanan kooperatiflerin, kendi aralarında iletişimi kolaylaştırmak için çalıştıkları sektöre, iş koluna, bağlı bulunduğu bakanlığa, ile veya özel niteliklerine göre (örn. mültecileri dahil etme vb.) etiketleyebileceği önerilmiştir. Bu nedenle kooperatiflerin bilgilerinin (profillerinin) başlangıçta düzgün ve eksiksiz alınması gerekliliği vurgulanmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- Platform hayal edildiğinde “slack” gibi bir düzen canlandığını, önemli hususlara özgü “kanalların” bulunabileceği ifade edilmiştir. örn. #mevzuat #vergi #strateji #calisma_izni #istihdam vb.
- Kooperatiflerin kendilerini hikaye/metin şeklinde tanıtmaları yerine filtrelenebilir biçimde etiketleyebileceği, böylece arama fonksiyonu kullanılarak benzer nitelikte veya sosyal amaç için çalışan kooperatiflerin birbirlerini kolayca bulabilmeleri önerilmiştir. Metin şeklinde tanıtım halinde her kooperatifin birbirinin hikayesini uzun uzadıya okuması ve analiz etmesi gerektiği hatırlatılmıştır.
- İlan verme işlevinin önemine değinilmiştir. Örn. Eleman/ortak arama ilanları.
- Anlık soru sorulduğunda yanıt alınmasının çok yararlı olabileceği ifade edilmiştir. Bunun, forum benzeri şekilde (kim müsaitse onun ilk cevap vermesi) veya botlar aracılığıyla sitede mevcut ilgili içeriklere yönlendirme şeklinde olabileceği ifade edilmiştir.
- Mobil uyumluluğun önemine, veri analitiği tutmanın ve buna göre site iyileştirmelerini icra etmenin önemine değinilmiştir. İlk açıldığında tek soruluk bir anketle “Siteye nereden ulaştınız?” ve/veya “Ne arıyorsunuz?” gibi çeşitli dönemlik sorularla ziyaretçilere anket yapılabileceği belirtilmiştir. Platformun bu verilere göre şekillendirilebileceği ifade edilmiştir.
- Kullanıcıların site içeriğine katkı sağlayabileceği işlevlerin-veri girişlerinin mümkün olması gerektiği ve buna mukabil onay mekanizmasının bulunması gerektiğine değinilmiştir.
- Site yöneticilerine site hakkında geri bildirimler bırakılabilecek alanlar olması gerektiği belirtilmiştir.
- Sitenin bir yöneticisi olması gerektiği ve kullanıcı kooperatiflerin veri girişlerini koordine etmesi, eksikleri hatırlatması ve kullanımı teşvik etmesi gerekliliği ifade edilmiştir.
- Platforma üyeliğin kurumsal olması gerektiği, bireysel olduğu takdirde hafızanın kalıcı olamayacağı; kişinin ortaklıktan veya yöneticilikten ayrılması halinde uygunsuzluk olabileceği belirtilmiştir.
- Açılış sayfalarının (ön yüzün) yanı sıra üyelere özel bir alanın olması gerektiği teyit edilmiştir.
- Platformun işlevsel olarak dinamik, akışın düzenli yenilendiği “yaşayan bir yer” olması vurgusu yapılmıştır. Birçok işlevsiz digital platform ve web sitesi olduğu hatırlatılmıştır.
- Platformda yapılan işlemlerin, görüşmelerin, hareketlerin yani veri trafiğinin görünür olması gerektiği belirtilmiştir.
- Kullanılan dilin basit olmasının önemi belirtilmiştir.
- Kullanıcılar arası özel mesajlaşma özelliğinin etkileşimi arttıracacağı belirtilmiştir.
- Kooperatifler arası dayanışma ve farklı sektörlerdeki kooperatiflerin etkileşimini artırmanın önemli olduğu vurgulanmıştır.
- Tecrübeli kooperatiflerin diğerleri ile deneyim aktarımının platformun ekosisteme önemli katkılarından biri olabileceği vurgulanmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- Kullanıcı kooperatiflere dair bir güvenilirlik endeksinin oluşturulmasının ve sisteme entegre edilmesinin faydalı olabileceği belirtilmiştir.
- Diğer benzer platformlarla etkileşime geçilerek deneyim aktarımının sağlanmasının önemli olduğu belirtilmiştir. Koopdestek.org, sosyalkooperatif.com, sosyalekonomi.org, sosyalkooperatif.org gibi siteler incelenerek bu örneklerde nelerin eksik olduğunun oradaki kişilerle görüşülerek dijital platformun geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Platformun kendi yönetim ekibinin olması ve bu sayede hizmet sürekliliğinin sağlanmasının gerekliliği belirtilmiştir.
- Kooperatiflerin ürün ve hizmetlerini pazara sunabilecekleri bir platform olabileceği belirtilmiştir.
- Platformun, hibe ve destek programlarına kooperatiflerin birlikte başvurması için katalizör görevi görebileceği belirtilmiştir.
- Platformun, kooperatiflerin ortak projeler geliştirmesine vesile olması gerektiği belirtilmiştir.
- Platformda, kooperatiflerin haritalanmasının faydalı olabileceği ifade edilmiştir.
- Kooperatiflere danışmanlık hizmeti sunan bir platform olabileceği vurgulanmıştır.
- Platforma ait bir gelir modeli ve iş planı geliştirilmesinin önemli olacağı ifade edilmiştir.

İçerik

- Platformda deneyim paylaşımının önemli olduğu, örneğin AB'den alınan bir destek varsa bunun sürecinin, aşamalarının, öğrenilen derslerinin aktarıldığı, "yol yordam gösteren" bir alan olması gerektiği ifade edilmiştir.
- Mevzuat konusunda istişareye özgülenmiş bir alan olması gerektiği ifade edilmiştir.
- Eğitim ve geçmiş etkinliklerin videolarının sonradan izlenmesine imkan tanıyan bir alan olması gerektiği ifade edilmiştir.
- Kooperatif ortakları ve yöneticiler için (farklı kullanıcı statüleri için) farklı arayüz ve yetkilendirme olabileceği ifade edilmiştir.
- Hibeler-destekler ve fon kaynaklarının takip edilebileceği bir alan ihtiyacı belirtilmiştir.
- Vergilere ve kooperatiflerin vergisel yükümlerine özgü bir alan olması gerektiği belirtilmiştir.
- Güncel bilgilerin sürekli olarak sitede en üstte yer alabileceği, ana sayfada devamlı akan bir duyuru ve haber kısmının olabileceği bir (slider) alan betimlenmiştir.
- Ana sayfada kısa çok temel bilgiler bulunabileceği örn. "Yeni nesil kooperatif nedir, ne değildir" konudan habersiz birinin ilk girdiğinde hemen kavrayabileceği bir bilgilendirme alanının olması gerektiği ifade edilmiştir. Yeni nesil kooperatiflerin sosyal etkisini, başarı hikayelerini, motive etmesi açısından öne çıkarılması gerektiği belirtilmiştir.
- İçerik akışında hibe ve destekler konusunda alt menülendirme örneklendirilmiştir: (1) Kooperatiflere yönelik hibe ve destekler (1.1) Destekçi kurum ve kuruluşlar (1.1.1) Başvuru deneyimleri (1.1.1.1.) Başvuru için eğitim ve kaynaklar.
- Site istatistiklerinin, kooperatif istatistiklerinin ve yeni nesil kooperatiflerin istatistiklerinin yer alacağı bir alanın olabileceği belirtilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

- Kooperatifçilikle ilgili temel bilgileri içeren içeriğin yanı sıra dünyadan ilham verici örnekler ve haberlerin de olması gerektiğine değinilmiştir.
- Kooperatifçilik ile ilgili resmi işleyişin, işlemlerin ve bu süreçlerle ilgili açıklayıcı bilgilerin bulunduğu ve basit bir dil ile ifade edilmiş bölümlerin yer alması gerektiği vurgulanmıştır.
- Yeni nesil kooperatiflerin kuruluşu ile ilgili bir yol haritasının var olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu sayede kooperatif kurmak isteyen kişilerin süreçleri takip edebileceği bir kaynak yaratılmış olacağı vurgulanmıştır.
- Kooperatifler için “dijital araçlar eğitimi” gibi teknoloji odaklı bilgilerin olması gerektiği belirtilmiştir.
- Kooperatiflerin teorik eğitimler sonrası bilgilerini uygulamalı olarak deneyimlemesi için mentörlük ve deneyim paylaşımının talep edileceği alanlar olmasının faydası belirtilmiştir.
- Kooperatiflerin ürettikleri güncel ürün ve hizmet gibi içeriklerin takip edilebileceği alanların yararı belirtilmiştir. İlaveten, kooperatiflerin güncel haberleri sunabilecekleri vurgulanmıştır.
- Platformun, raporlar, çeviriler, makaleler ve araştırmalar sunan bir altyapısı olabileceği belirtilmiştir.

Tasarım

- Tasarımın, logonun ve renklerin yeni nesil kooperatif canlılığını iyi yansıttığı belirtilmiştir.
- Platform görünürlüğünün şekil-zemin uyumunun önemi belirtilmiştir.
- Platformun tasarımsal kişiselleştirme özelliğine sahip olabileceği belirtilmiştir.
- Teknoloji okur yazarlığı yüksek olmayan kişilerin de rahat kullanabileceği bir tasarımın önemi vurgulanmıştır.
- İyi bir kullanıcı deneyimi sunması gerektiği vurgulanmıştır.
- Kooperatiflerin farklı ve özgün yapılarını sunan bir görselliğe sahip olması gerektiği belirtilmiştir.

EK 1. Dijital Platform Tasarım Çalıştay Gündemi

Dijital Platform Tasarımı Çalıştay - Gündem
<i>Yeni Nesil Kooperatifler Topluluğu Başlangıç Çalıştay</i> Oct 15, 2021 15:30 Turkey local time https://us06web.zoom.us/j/85939330737
15 Ekim 2021 Cuma

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

15:30 - 15:35	Açış ve çalıştay tanıtımı	Yıldız Başaran, Genç İşi Kooperatif
15:35 - 15:40	Yeni nesil kooperatiflerin müşterek ihtiyaçları ve bu ihtiyaçlara yönelik topluluk tasarımına ilişkin anket bulgularının sunumu	Berkin Şafak Şener, Genç İşi Kooperatif
15:40 - 15:50	Kooperatifler arası dayanışmada dijital platform: Legacoop CAPACE örneği	Andrea Ficcadenti, Legacoop
15:50 - 16:10	Dijital platform minimum gerekliliklerin, teknik altyapının tanıtımı Taslak dijital platform içerik ve işlevlerinin tanıtımı	Onur Kurt, Albatros Kooperatif Girişimi
16:10 - 16:15	Soru cevap geribildirim	Yıldız Başaran, Genç İşi Kooperatif Alper Can Kılıç, Albatros Kooperatif Girişimi
16:15 –16:55	Grup çalışması	FONKSİYON: platform fonksiyonlarına dair detaylar ve kullanıcı ilişkilmesi TASARIM: Platform ve içeriğe dair tasarımların tutarlılığı için kurumsal kimlik doğrultusunda vizyon oluşturulması (renkler, şekiller, kavramsal çerçeve) İÇERİK: platform kapsamında içerik üretimine dair vizyon oluşturulması (yönetişim ve üretim mekanizmaları ilişkisi)
16:55-17:15	Grup çıktılarının aktarılması	Grup moderatörleri
17:15-17:30	Soru-cevap-geribildirim	Genç İşi Kooperatif

